

Filoloģijas doktora studiju programma
Valodniecībā
pašnovērtējums par 2005./2006. studiju gadu

- 1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi. Izmaiņas, ja tādas ir. ...3**
- 2. Studiju programmas struktūra. 3**
  - 2.1. Studiju programmas kvantitatīvās izmaiņas attiecīgajās programmas sadaļās. Izmaiņu analīze un pamatojums. Studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem). 3*
  - 2.2. Studiju kursu satura izmaiņas. Izmaiņu analīze, izmaiņu nepieciešamība (pielikumā - jauno studiju kursu apraksti). 4*
- 3. Studiju programmas realizācija. 4**
  - 3.1. Izmantotās studiju formas: lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, individuālais darbs, komandas (grupu) darbs u.c. Izmantoto formu apraksts, izvēles pamatojums un analīze 4*
  - 3.2. Attiecība starp kontaktnodarbībām un patstāvīgo darbu. Ja kontaktnodarbības sastāda vairāk par 50% no KP, ir nepieciešams tā pamatojums (pielikumā fakultātes Domes vai nodaļas Padomes lēmums). 4*
  - 3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem (pielikumā – studiju plāns par iepriekšējo studiju gadu). ..4*
- 4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība. 4**
  - 4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs. Pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība. 4*
  - 4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā. Kurša, bakalaura, maģistra darbu tēmu atbilstība studiju programmas saturam (pielikumā – aizstāvēto kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu saraksts). 5*
- 5. Vērtēšanas sistēma. 5**
  - 5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas un izvērtēšanas metodes, to apraksts, izvēles pamatojums un analīze. 5*
  - 5.2. Novērtēšanas biežums (nepārtrauktā novērtēšana vai novērtēšana tikai semestra beigās). Izvēles pamatojums. 5*
- 6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē. 6**
  - 6.1. Studējošo aptauju (par pasniedzējiem, studiju kursiem u.c.) rezultāti un analīze (pielikumā - aptauju anketu paraugi). 6*

6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas. Programmas beidzēju nodarbinātība.....	7
7. Studiju programmas akadēmiskais, vispārējais personāls.....	7
7.1. Akadēmiskā, vispārējā personāla skaits, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.....	7
7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (pielikumā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns).....	7
7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā.....	7
7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti.	8
8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums.....	8
8.1. Studiju programmas finansēšana.....	8
8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaits, lieluma un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.	8
8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.....	8
9. Ārējie sakari.	9
9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā.	9
9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs.	9
9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm).....	9
9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm).	9

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi. Izmaiņas, ja tādas ir

Programmas galvenais *mērķis* ir augstas kvalifikācijas speciālista sagatavošana valodniecības jomā, kurš var izvirzīt un risināt mūsdienu lingvistikas nozīmīgas problēmas.

Studiju programmas *uzdevumi*:

- mūsdienu lingvistikas prasībām atbilstoša doktorantu teorētiskās sagatavotības līmeņa nodrošināšana;
- valodas parādību analīzes metodoloģiju apguve pētāmo lingvistikas jautājumu risināšanai;
- mūsdienu lingvistisko teoriju apguve tādā apjomā, kas ļauj pētīt konkrētas zinātniskās problēmas plašā lingvistisko paradigmu kontekstā;
- doktorantu sagatavošana patstāvīgam, radošam zinātniskam darbam;
- aktīva piedalīšanās DU zinātniskajā dzīvē, kā arī piedalīšanās zinātniskajās aktivitātēs citās institūcijās Latvijā un ārvalstīs (publikācijas zinātniskajos rakstu krājumos un periodiskajos izdevumos, atslogojot sava pētījuma rezultātus);
- optimālu apstākļu radīšana doktorantiem izvirzīto uzdevumu īstenošanai, proti, iespējas strādāt bibliotēkās un arhīvos, piedalīties dažādās zinātniskajās aktivitātēs, papildināties citās zinātniskajās un mācību iestādēs atbilstoši izstrādājamā darba specifikai;
- apstākļu nodrošināšana promocijas darba sagatavošanai un aizstāvēšanai.

2005./2006. studiju gadā izmaiņu nav.

2. Studiju programmas struktūra

2.1. Studiju programmas kvantitatīvās izmaiņas attiecīgajās programmas sadaļās. Izmaiņu analīze un pamatojums. Studiju kursu sadalījuma atbilstība valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem)

Studiju programma atbilst ar 05.03.2003. Akreditācijas komisijas lēmumu Nr. 614 akreditētai doktoranta studiju programmai "Valodniecība" (51221). Programmas realizācija uzsākta ar 2003. gada 1. septembri.

2.2. Studiju kursu satura izmaiņas. Izmaiņu analīze, izmaiņu nepieciešamība (pielikumā - jauno studiju kursu apraksti)

Izmaiņu programmā nav.

3. Studiju programmas realizācija

3.1. Izmantotās studiju formas: lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, individuālais darbs, komandas (grupu) darbs u.c. Izmantoto formu apraksts, izvēles pamatojums un analīze

Kontaktnodarbību pamatformas ir lekcijas, teorētiskie semināri un praktiskie semināri. Studiju kursu zinātniskās literatūras apgūšana ir nepārtraukts doktorantu patstāvīgais darbs. Zinātniskās literatūras studijas promocijas darba izstrādei notiek teorētiskajā seminārā un individuāli, konsultējoties ar darba zinātnisko vadītāju.

3.2. Attiecība starp kontaktnodarbībām un patstāvīgo darbu. Ja kontaktnodarbības sastāda vairāk par 50% no KP, ir nepieciešams tā pamatojums (pielikumā fakultātes Domes vai nodaļas Padomes lēmums)

Kontaktnodarbību KP daļa doktora studiju programmā nepārsniedz 50% no katra studiju kursa KP skaita.

3.3. Studiju plāns, tā uzbūves atbilstība programmas mērķiem un uzdevumiem (pielikumā – studiju plāns par iepriekšējo studiju gadu)

Filoloģijas doktora studiju plāns valodniecībā atbilst studiju programmas mērķim un uzdevumiem (skat. 1. pielikumu).

4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība

4.1. Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs. Pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība

Akadēmiskos kursus vada tie docētāji, kuru pētnieciskais darbs ir saistīts ar attiecīgo nozari. Promocijas darbu zinātniskie vadītāji iesaista doktorantus savu zinātnisko darbu sfērā, tas arī nosaka doktorantu zinātniskās pētniecības tēmas:

- asoc. prof. A. Vulāne ir speciāliste leksikoloģijas un stilistikas jomā (vada I. Saukānes promocijas darbu “Okazionālā leksika kā

laikmeta zīme“ un L. Jurgītes promocijas darbu “ Personvārdi Latgales 19.gs. vēstures avotos“).

- asoc. prof. L.Leikuma ir speciāliste dialektoloģijas jomā (vada I. Teilānes promocijas darbu “Verba formu sistēma Nīcgales izloksnē sociolingvistiskā skatījumā: stabilais un mainīgais“).
- doc. N.Jundina ir speciāliste vācu valodas gramatikas jomā (vada I. Vingres promocijas darbu “ Dusmu koncepts vācu un latviešu valodā“ un L. Čalenko promocijas darbu “Substantīvās vārdkopas ar funkcionālajiem darbības vārdiem mūsdienu vācu un latviešu valodā“).
- doc. G. Sirica ir speciāliste leksikoloģijas un salīdzināmās valodniecības jomā (vada A. Orešņikovas promocijas darbu „Koncepta *ozols* kulturoloģiskā specifika (sastatāmais aspekts)“).

Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs atspoguļots 2. pielikumā.

4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā. Kurša, bakalaura, maģistra darbu tēmu atbilstība studiju programmas saturam (pielikumā – aizstāvēto kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darbu saraksts)

Doktoranti vada un recenzē studiju, bakalaura un maģistra darbus lingvistiskā.

5. Vērtēšanas sistēma

5.1. Izmantotās studiju vērtēšanas un izvērtēšanas metodes, to apraksts, izvēles pamatojums un analīze

Vērtēšanas sistēma doktorantūrā – eksāmens un diferencētā ieskaite, kas noteikta doktora studiju programmā. Metodoloģiskajos un teorētiskajosursos (“Mūsdienu lingvistikas metodoloģijas” un “Lingvistikas galvenās zinātniskās paradigmas”) paredzēts eksāmens, obligātajosursos, kuros ir pietiekams semināru skaits, paredzētas diferencētās ieskaites. Visos obligātajos izvēlesursos ir paredzētas diferencētās ieskaites, jo te notiek individuālais darbs un doktorantu referāti tiek apspriesti semināros.

Vērtēšana notiek pēc 10 ballu sistēmas. Pārbaudījumu saturs atbilst studiju kurša un programmas mērķiem un uzdevumiem.

5.2. Novērtēšanas biežums (nepārtrauktā novērtēšana vai novērtēšana tikai semestra beigās). Izvēles pamatojums

Saskaņā ar filoloģijas doktora studiju plānu novērtēšana notiek kurša beigās, individuālā doktorantu sekmju uzskaitē (uzstāšanās semināros,

ziņojumi par zinātnisko literatūru, referāti) ir nepārtraukta, jo doktorantu skaits ir neliels (studē 7 doktoranti). Tas ļauj individuāli un diferencēti novērtēt doktorantu darbu.

6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē

6.1. Studējošo aptauju (par pasniedzējiem, studiju kursiem u.c.) rezultāti un analīze (pielikumā - aptauju anketu paraugi)

Pēdējo gadu laikā apgūto studiju kursu svarīguma novērtējums:

- **ļoti svarīgs:**
Mūsdienu lingvistikas zinātniskās paradigmas
- **ļoti svarīgs / svarīgs:**
Latviešu valoda un tautas vēsture
- **svarīgs:**
Latviešu zinātniskā terminoloģija, Daiļdarba teksta sastatāmās analīzes principi, Teorētiskais seminārs
- **vidēji svarīgs:**
Krievu-latviešu zinātniskā terminoloģija

Pasniegšanas līmeņa novērtējums.

- **ļoti augsts:**
Daiļdarba teksta sastatāmās analīzes principi
- **ļoti augsts / augsts:**
Mūsdienu lingvistikas zinātniskās paradigmas, Krievu-latviešu zinātniskā terminoloģija
- **augsts:**
Latviešu valoda un tautas vēsture, Latviešu zinātniskā terminoloģija, Teorētiskais seminārs

Izvēlētā studiju programma pamatā apmierina visas doktorantes.

Studiju procesa nodrošinājumu ar zinātnisko literatūru un metodiskiem materiāliem doktorantes uzskata par pietiekamu.

Doktorantes studiju procesā bieži izmanto datortehniku un INTERNET.

Izvēles kursu piedāvājumu doktorantes uzskata par nepietiekamu.

Doktoranti studiju uzlabošanai iesaka biežāk pieaicināt vieslektoros. Teorētiskajā seminārā iesaka vairāk pievērsties jautājumiem, kas saistīti ar promocijas darbu.

Sadarbību ar mācībspēkiem un studiju programmas realizēšanu doktorantes uzskata par apmierinošu / labu.

Ir izteikts priekšlikums studiju kursā *Datorzinības* sniegt informāciju par jaunāko tehnoloģiju izmantojumu (piem., par Powerpoint).

Studējošo izteiktie priekšlikumi tiks ņemti vērā nākamā studiju gada darba uzlabošanā.

6.2. Absolventu un darba devēju aptaujas. Programmas beidzēju nodarbinātība

Doktorantūras absolventes I. Milēviča un S. Polkovņikova un I. Vingre strādā DU valodniecības katedrās un gatavo promocijas darbus aizstāvēšanai.

7. Studiju programmas akadēmiskais, vispārējais personāls

7.1. Akadēmiskā, vispārējā personāla skaits, tā izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu

Doktora studiju programmas realizēšanā piedalās augsti kvalificēts personāls – 1 habilitētais filoloģijas doktors un 8 filoloģijas doktori, no tiem 2 profesori, 5 asociēti profesori un 2 docenti. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir izmaiņas: viena asoc. profesore ir kļuvusi par profesori (A. Vulāne).

7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (pielikumā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības plāns)

Doktora studiju programmu realizē akadēmiskais personāls, kura kvalifikācija atbilst Augstskolu likuma prasībām.

Docētāji aktīvi piedalās zinātniskajā darbā.

Skat. 2. pielikumu.

7.3. Pamatdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars studiju programmā

Doktora studiju programmu realizē 8 pamatdarbā strādājošie docētāji un 2 profesores no LU (asoc. prof. L. Leikuma, asoc. prof. A. Vulāne).

7.4. Konkrētas ar personālu saistītas problēmas, kas ietekmē programmas kvalitāti

2005. gada 26. aprīlī LZP apstiprināta padomē ar promocijas tiesībām zinātņu nozares „Valodniecība” apakšnozarē „Sastatāmā un salīdzināmā valodniecība”.

8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums

8.1. Studiju programmas finansēšana

Doktora studijas tiek dotētas no Valsts budžeta vai par Latvijas Zinātnes padomes, citu institūciju piešķirtajām stipendijām (grantiem), personīgajiem, juridisko personu līdzekļiem.

2005.–2006. st. gadā studiju maksa 1. studiju gadam bija 690 Ls, pārējiem 520 Ls.

8.2. Auditorijas, laboratorijas, kabineti, darbnīcas: to skaits, lielums un aprīkojuma atbilstība studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu

Auditorijas un kabineti atbilst studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, jo doktorantu skaits ir visai neliels. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu nav notikušas.

Darbā ar doktorantiem tiek izmantoti:

- Komparatīvistikas institūta grāmatu un tehnisko līdzekļu krātuve,
- fakultātes datorklase ar INTERNET pieslēgumu,
- 4 videotehnikas komplekti,
- 6 audiotehnikas komplekti,
- 5 kseroksi u.c.

8.3. Programmas nodrošinājums ar nepieciešamo literatūru un informāciju. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu

DU zinātniskās bibliotēkas filoloģiskajā fondā ir apmēram 74000 eksemplāru (vairāk par 11000 nosaukumu) mācību un zinātnisko grāmatu, tai skaitā valodniecībā apmēram 41000 eksemplāru (2500 nosaukumu). Svarīgākās no tām atrodas lingvistisko katedru kabinetos un Komparatīvistikas institūtā. Tas kopumā atbilst doktorantu prasībām, ir arī svarīgāko zinātnisko izdevumu kserokopijas.

DU zinātniskās bibliotēkas fondā ir tādi zinātniskie žurnāli kā “Linguistica Lettica” (Latvija), “Forum” (ASV), “Dagens Nyheter”

(Dānija), “Le français dans le monde” (Francija), “Deutschland”, “PZ”, “Juma”, avīzes “Das Parlament” un “Baltische Rundschau” (Vācija), «Языкознание», «Известия РАН: Серия литературы и языка», «Вестник МГУ: Серия 9. Филология», «Вестник МГУ: Серия 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация», «Русский язык за рубежом», «Русская речь», «Русская словесность» (Krievija), «Русский язык в центре Европы» (Slovākija).

Bibliotēka regulāri saņem krājumus «Новое в зарубежной лингвистике». Slāvu valodniecības kabinetā ir žurnāls “Zeitschrift für Slawistik” Akademie Verlag.

Ievērojams zinātniskās literatūras fonds ir Latgales Centrālajā bibliotēkā. Strādājot pie promociju darbiem, doktoranti izmanto citu bibliotēku fondus, piemēram, Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas, Tartu Universitātes bibliotēkas, Viļņas Universitātes bibliotēkas, Varšavas Universitātes bibliotēkas, Krievijas Nacionālās bibliotēkas (Sanktpēterburga), Krievijas Valsts bibliotēkas (Maskava) fondus.

Doktoranti var izmantot arī DU pieslēgumu sistēmai ALISE u.c.

9. Ārējie sakari

9.1. Saikne ar darba devējiem studiju programmas mērķu un uzdevumu izpildes kontekstā

Doktora studiju programmas absolventi strādā DU valodniecības katedrās (sk. 6.2. punktu).

9.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām savā valstī un ārvalstīs

Ar LU ir noslēgts līgums par sadarbību doktora studiju programmas realizēšanā un arī iespēju aizstāvēt promocijas darbu LU Promocijas padomē valodniecībā pēc Daugavpils Universitātes iesnieguma.

9.3. Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju programmā (sadalījums pa valstīm)

9.4. Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs (sadalījums pa valstīm)

9.5. Ārvalstu studējošo skaits programmā (sadalījums pa valstīm)

Nav.

2007. gada 19. februārī

Studiju programmas direktore
Vilma Šaudiņa